

Opaczewska

Dzielnice: Ochota

Osiedla: Szczęśliwice

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości polskich

Rok utworzenia nazwy:

Opis

Opacz - wieś szlachecka o powierzchni ok. 100 ha, w XVI w. należąca wraz z przyległymi Falentami i Raszynem do rodziny Opackich. W II połowie XVIII w. właścicielem całych okolicznych gruntów (z Okęciem, Załuskami i Rakowem) był ostatni adiutant króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, generał lejtnant wojska Obojga Narodów Arnold Anastazy Byszewski z Drozdowa herbu Jastrzębiec. Liczyła wówczas 24 gospodarstwa. W połowie XIX w. należała do gminy Pruszków (parafii Raszyn) i dzieliła się na dwie części - Dużą z ponad 200 mieszkańcami i Małą z liczbą ludności niewiele mniejszą niż 100. W 1874 roku dobra składały się już z dwóch folwarków (Opacz Wielka i Kazin) oraz trzech wsi (Opacz Wielka, Opacz Mała oraz Salomea) i liczyły łącznie 858 mórg (ok. 440 ha). W 1883 roku nastąpił podział tych terenów na dwa folwarki o identycznej nazwie (242 morgi, ok. 125 ha), wieś Opacz Wielka (207 mórg, ok. 108 ha), wieś Opacz Mała (127 mórg, ok. 66 ha) i wieś Salomea (259 mórg, ok. 135 ha). Główną drogą tych terenów była dzisiejsza ul. Jutrzenki, wzdłuż której stało wówczas 28 budynków mieszkalnych. W 1927 roku tereny te zaczęły zyskiwać na atrakcyjności a przyczyniło się do tego poprowadzenie przez nie torów kolejki EKD. Zaczęła się wówczas rozwijać druga droga, oddalona wprawdzie od torów ale prowadząca do szosy na Kraków dzisiejsza ul. Szyszkowa, wzdłuż której jeszcze przed wojną istniało 40 gospodarstw. W 1945 roku tereny te weszły w skład gminy Okęcie, z którą sześć lat później znalazły się w granicach administracyjnych Warszawy.

Ciekawostki

Pierwotnie była dawną drogą ciągnącą się wzdłuż północnej granicy miejscowości parafii Służew (Rakowca, Szczęśliwic oraz Włoch) i zarazem południową granicą Ujazdowa, Wielkiej Woli oraz Odolan. Z czasem została graniczną między Czystem a Rakowcem, potem między Ochotą i Mokotowem. Była najdłuższą ulicą Ochoty, obejmowała również dzisiejszą Banacha. W latach `40 XIX w. przecięły ją tory kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Na pocz. XX w. powstało tu kilka wiejskich domów. Po włączeniu do Warszawy w 1916 stała się właściwą ulicą. Przed wojną mieścił się tu targ

Zieleniak, na rogu ze Szczęśliwicką nawet powstała specjalna bocznicą kolejki EKD, które dojeżdżały warzywa i owoce na targ. Na rogu z Grójecką urządzono pętlę tramwajową, jeździły tu tramwaje R, 6 i 7, później dodatkowa linia 7A. Dopiero w latach 30 XX w. zaczęto budować tu małe, dwupiętrowe kamieniczki. W 1944 zniszczono zabudowę ulicy, a na Zieleniaku hitlerowcy mordowali Polaków. Jan Janiczek napisał wtedy wiersz:

"Ja jestem zła ulica! Nie przystępuj do mnie
Najeźdźco, który niesiesz śmierć samolotową,
Swoję bronię miasta twardo i niezłomie,
Do walki jestem zawsze skorą i gotową.
Ja jestem zła ulica, lecz kocham swe dzieci,
Których mi co dzień więcej na łonie umiera,
Gdy kamienic gromnica przy tym jasno świeci.
Ja jestem zła ulica, lecz choć głód doskwiera,
Nie wpuszczę cię do miasta, gwałcicielu krwawy...
Ja-Pani Opaczewska - bronię dziś Warszawy."

W 1960 odłączono od Opaczewskiej dzisiejszą Banacha zaś historyczny zachodni odcinek to ul. Chyłońska.

Stan obecny:

Nr 1: po wojnie jako pierwsza zaczęła tu działać przychodnia lekarska.

Nr 20: Kościół pw. NMP Królowej Świata.

Tablica upamiętniająca 40 Pułk Piechoty Dzieci Lwowskich

Nr 26: Piekarnia Ambroziaków. Piekarnia działa od czasów powojennych, najsmaczniejsze bułki w okolicy nazywało się Ambroziakami.

Nr 34: kamienica. Od strony podwórza wolno stojąca, oszklona kapliczka.

Nr 38: Zgromadzenie ss. Miłosierdzia św. Wincentego. Przed wojną organizowano tu kursy krawiecko-bielizniarskie. Działo tu również przedszkole.

na wysokości nr 39: kapliczka.

Bloki osiedla Szosa Krakowska. Powstały w latach 1957-67 wg proj. Bohdana Pniewskiego, Leszka Kołacza i Witolda Parczewskiego. Przeznaczone dla 40.000 mieszkańców, chodziło o wrażenie wjazdu do wielkiego miasta od strony Krakowa.

Skwer-park między jezdniami. Ogólnie teren ma 3 ha. Drzewostan liczy kilkadziesiąt lat, najwięcej jest topoli, wierzb, klonów, w warstwie krzewów przeważają bzy czarne, derenie, forsycje i posadzone w szpalerze klony polne. W 1998 zrewaloryzowano skwer.

~ Remiza Tramwajowa Rakowiec. Otwarta u zbiegu Opaczewskiej i Szczęśliwickiej 15.05.1930, zbudowana wg proj. J. Dzierżanowskiego. Zlikwidowana 18.05.1948. Kiedy w 1930 doprowadzono tu kanał, trzeba było zbudować tu Stację Pomp Kanałowych Ochota, która obsługiwała okolicę do 1936, momentu oddania do użytku kolektora.

Data nadania nazwy:
